

ANYAGVIZSGÁLÓ SZAKMÉRNÖKÖK KÉPZÉSE A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEMEN

Az 1960-as évek elején hatalmas fejlődés indult be a felsőoktatásban, a legkülönbözőbb mérnöki szakokon, a szakmérnöki képzések feltalálásával és beindításával. Ez a műfaj olyan sikeres lett, hogy a kétéves képzések és diplomamunka-készítés után megszerezhető szakmérnöki oklevél villámgyorsan a szakmák elitjének belépőkártyájává vált. Az 1962-től két évente szervezett hegesztő szakmérnöki képzést a BME-n máig kb. 850 fő végezte el. Az ugyancsak a Gillemot-tanszék által gondozott alakítástechnikai szakmérnöki képzésnek az 1960-as évek három kurzusában összesen 90 végzettje volt. Az anyagvizsgálati szakmában is határozott igény formálódott erre, ezért a Gillemot László professzor vezette Mechanikai Technológiai Tanszék gondozásával a BME Gépészmérnöki Karán beindult az első, anyagvizsgáló szakmérnöki képzés. Ennek éppen ötven éve, ugyanis 1971 februárjában kezdődött. Az 1. táblázat sorolja fel betűrendben a képzésben oklevelet szerzett szakmérnököket.

A második csapat, amelyik a BME-n anyagvizsgáló szakmérnöki oklevelet szerzett, 1980 februárjában kezdte a képzést. Az ő névsorukat tartalmazza a 2. táblázat. Róluk ismert a születési év is, de a személyiségi jogok mai fejlettségi szintjén csak annyit merek ebből elárulni, hogy köztük a legidősebb ma 82 éves, és a legfiatalabb (kettő) is 67. Az első csapatról nem állnak rendelkezésre ilyen adatok.

1. táblázat: A BME-n, 1971 februárjában kezdődött képzésben anyagvizsgáló szakmérnöki oklevelet szerzettek névsora:

Baka István	Kuty Ákos
Buray Zoltánné	Lőrincz László
Derkovits György	Madarász Ferenc
Domonkos Lajos	Mihálovits István
Egresi István	Milotay György
Erdélyi Mihály	Nagy József
Farkas Péter	Ollé Tibor
Gaál István	Pettenkoffer Sándor
Horváth Csabáné	Pélyi Bertalan
Horváth Kornél	Remete János
Huber István	Szabados Mátyás
Károssy András	Szöllősy Kálmán
Keébe György	Villányi Ferenc
Kézdy Pálné	Vizy György
Kóródy László	Zsolnai László
Kruppa Gyuláné	

1. ábra: Államvizsga bejegyzés Antal Ágnes 1982-es indexében. Az államvizsga tantárgyai: Fémtan és fémtani vizsgálatok, Mechanikai anyagvizsgálatok, Fémtechnológia

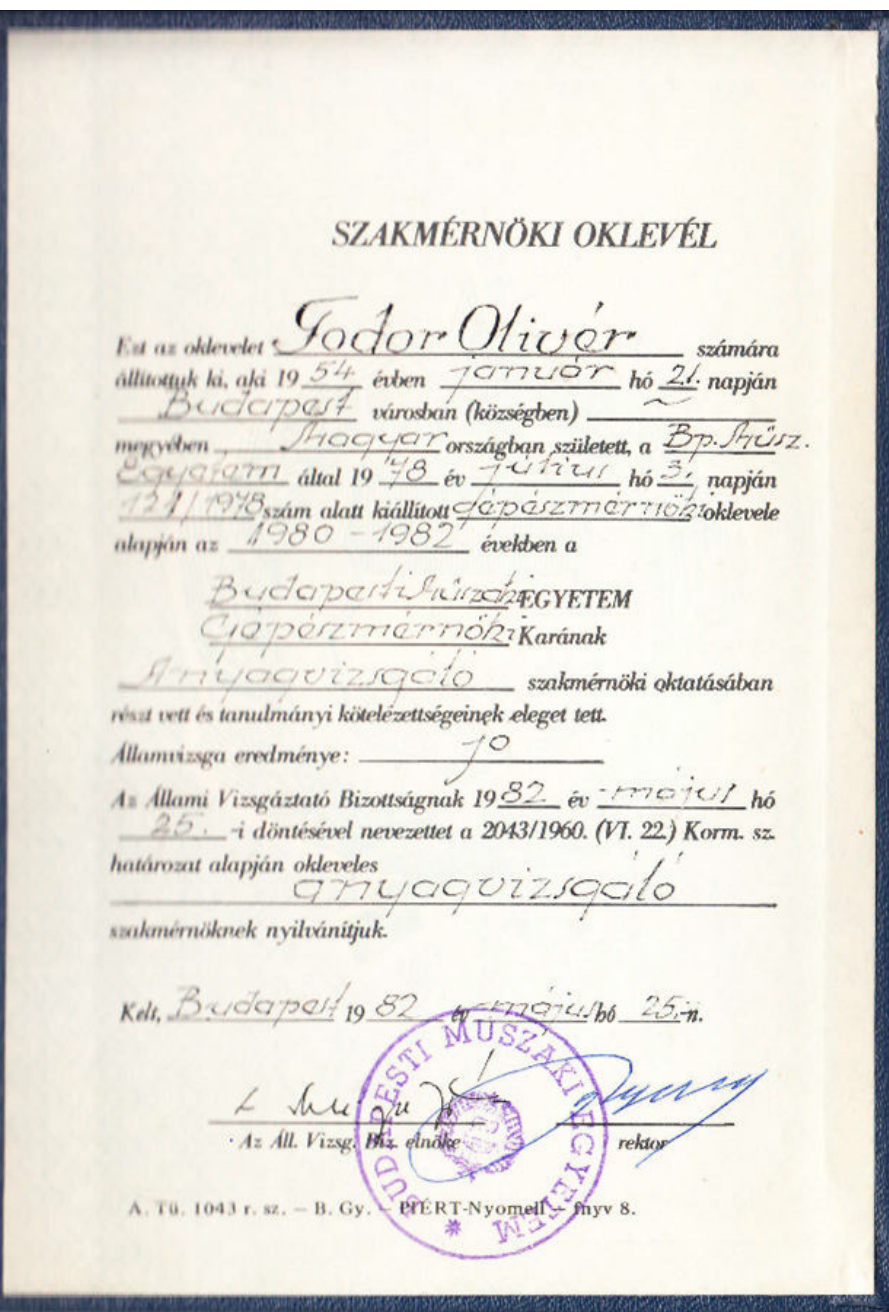
2. táblázat: A BME-n, 1980 februárjában kezdődött képzésben anyagvizsgáló szakmérnöki oklevelet szerzettek névsora:

Albrecht Lajos	Jex Judit
Bakacsi Judit	Kirchfeld Mária
Bakallar György	Kissné Gorgovaja Ludmilla
Békési András	Mórocz Imre
Csizmazia Ferencné Antal Ágnes	Pajor Pál
Demeter Ányos	Pilc Erzsébet
Dér Gyula	Réthy Mária
Fehér Lajos	Somogyi György
Fodor Olivér	Szöllősi Géza
Harnisch József	Takács Sándor
Hoffmann Éva	Talián Lászlóné Mikó Ludmilla
Horváthné Lenhardt Márta	Vejteyné Mojzes Erzsébet

Az anyagvizsgáló szakmérnöki képzés újraindítására több kísérlet is volt, ám ezeket elsodorta a rendszerváltás előtt, alatt és után végbement turbulenciasorozat.

A Magyar Anyagvizsgálók Egyesületének 2012-ben történt újraalapítása után nagyon hamar napirendre került a szakmérnöki képzés gondolata. Látszólag minden simának tűnt: Dévényi László tanszékvezető és MAE-elnökségi tag is volt, és a MAE első elnöke, Gillemot László, valamint a MAROVISZ elnöke, Trampus Péter gyakorlatilag megállapodtak vele az újraindításról. A 36. Balatoni Ankéton (2015-ben) már részletekbe menő előadást tartott Orbulov Imre, aki akkor a gondozó tanszéken tanszékvezető-helyettes, a karon dékánhelyettes, a MAE-ban pedig választott tisztségviselő volt. Amikor kb. két év szinte észrevétlenül eltelt, a MAE elnöke, Czinege Imre felkereste a gépészmérnöki kar dékánját, Czigány Tibort, aki határozottan az ügy mellé állt. Még abban az évben benyújtotta a kar az Oktatási Hivatalnak a szakindítási kérelmet, amely azt jóváhagyta, elkezdődött a tanterv kidolgozása, és már csak egy feladat maradt hátra: a tanterv elfogadtatása a gépészmérnöki kar tanácsülésén.

Ennek érdekében az utolsó, érdemi esemény 2020. március 4-én történt, amikor egy személyes tanácskozásra ült össze minden érdekelt fél: a BME Gépészmérnöki Karának aktuális dékánja (Orbulov Imre), az ő elődje (Czigány Tibor), az Anyagtudomány és Technológia Tanszék vezetője (Szabó Péter János), a képzésért kinevezett, felelős professzora (Mészáros István), a BME Mérnöktovábbképző Intézetének igazgatója (Zarka Dénes), az ő helyettese (Mészárosné Merbler Éva), a Polimertechnika Tanszék vezetője (Bárány Tamás), a MAROVISZ elnökségének képviselője (Fodor Olivér), valamint a MAE elnöke

2. ábra: A BME anyagvizsgáló szakmérnöki képzésén 1982-ben végzett egyik diák (Fodor Olivér) oklevele

(Biró Gyöngyvér), elnökségi tagja (Harnisch József) és alelnöke (e cikk szerzője). A tanácskozáson sikerült minden alapelvben, egy sor részletkérdésben, de még az ütemezésben is megállapodni. Pár nap múlva azonban jött a koronavírus, azóta ez ügyben nem történt előrelépés. A magam részéről mégis optimista vagyok.

Dobránszky János
tudományos tanácsadó;
Eötvös Loránd Kutatási Hálózat, MTA-BME
Kompozittechnológiai Kutatócsoport